

Høring - forslag til revidert læreplan for programfaget historie og filosofi

Uttalelse - Norsk Lektorlag

Status:	Innsendt til Utdanningsdirektoratet. Bekreftet av instans via: ok@norsklektorlag.no
Innsendt av:	Otto Kristiansen
Innsenders e-post:	ok@norsklektorlag.no
Innsendt dato:	05.02.2016
Hvilken instans representerer du?:	Norsk Lektorlag Annet (Offentlig)
Stilling:	Generalsekretær

Høring - forslag til revidert læreplan for programfaget historie og filosofi

3. Endring av hovedområdetitler i historie og filosofi 1

3. Spørsmål: Hovedområdetitlene i historie og filosofi 1 endres til en kronologisk historisk oppbygging

Ja/nei

Ja

Kommentar

Koplingen mellom tema og periode har virket noe søkt innenfor enkelte hovedområder. Dette gjelder særlig hovedområdene "Middelalder og kildebruk", "Renessanse og forklaring", og "Opplysningstid og perspektiver". På den annen side har koplingen fungert godt i hovedområdene "Oldtid og myter" og "Antikken og samtalen".

Alt i alt, er det ryddigst å gå ut fra en ren kronologisk områdeinndeling, så får man heller bruke læreplanmålene til å vise hvilke tema som ønskes vektlagt innenfor de forskjellige områdene.

4. Endring av hovedområdebeskrivelse i fem hovedområder i historie og filosofi 1

4. Spørsmål: Er hovedområdebeskrivelsen i antikken dekkende for innholdet?

Ja/nei

Ja

Kommentar

Den antikke filosofien er grunnlaget for å forstå senere filosofihistorie, religionshistorie og vitenskapshistorie. Derfor bør særlig den athenske filosofien komme enda tydeligere fram. Forholdet mellom dialog og allmenne begreper i antikk gresk filosofi bør få en tydeligere plass, det samme gjelder kanskje utviklingen av historiefaget.

Forslag til ny beskrivelse:

Hovedområdet antikken dreier seg om samfunnsforhold, kultur, politikk og tenkning i gresk og romersk sivilisasjon. Studiet av originaltekster fra periodens historie og filosofi inngår i hovedområdet. Hovedtrekk i athensk filosofi er grunnlaget i hovedområdet med særlig vekt på filosofisk samtale om allmenne begreper.

4. Spørsmål: Er hovedområdebeskrivelsen i middelalder dekkende for innholdet?

Ja/nei

Vet ikke

Kommentar

Middelalderen er en passende periode for å jobbe med tematikken "brudd og kontinuitet". Dette gjelder innad i perioden, men også sett i sammenheng med antikken og renessansen. Beskrivelsen er god, men kanskje dette kunne vært med? I så fall foreslår vi ny områdebeskrivelse:

Hovedområdet middelalder handler om endring og kontinuitet i samfunn og tenkemåter i perioden. Religionenes og filosofiens betydning for kulturspredning og menneskers tenkning er sentralt. Hovedområdet handler også om vurdering av historiske kilder.

4. Spørsmål: Er hovedområdebeskrivelsen i renessansen dekkende for innholdet?

Ja/nei

Ja

Kommentar

En god og dekkende beskrivelse.

4. Spørsmål: Er hovedområdebeskrivelsen i opplysningstid dekkende for innholdet?

Ja/nei

Ja

4. Spørsmål: Er hovedområdebeskrivelsen i nyere tid dekkende for innholdet?

Ja/nei

Ja

5.1. Hovedområdet oldtid

5.1. Spørsmål: Ivaretar de foreslåtte kompetansemålene innholdet i hovedområdet oldtid?

Ja/nei

Ja

Kommentar

En god forenkling av kompetansemålene.

5.1. Spørsmål: Er det foreslåtte kompetansemål i hovedområdet oldtid som bør endres ytterligere?

Ja/nei

Nei

5.2. Hovedområdet antikken

5.2. Spørsmål: Ivaretar de foreslåtte kompetansemålene innholdet i hovedområdet antikken?

Ja/nei

Nei

Kommentar

Utviklingen av naturfilosofi er viktig, morsom for elevene, og fungerer didaktisk godt som en kontrast til oldtidens myter. Det bør derfor være med fortsatt.

Med Herodot og Thukydid legges grunnlaget for historiefaget, og derfor bør det med. I tillegg bør det vektlegges enda klarere hvor sentralt athensk filosofi er for senere filosofi.

Det kan gjøres med å presisere to av læreplanmålene. Se nedenfor.

5.2. Spørsmål: Er det foreslåtte kompetansemål i hovedområdet antikken som bør endres ytterligere?

Ja/nei

Ja

Kommentar

Vi foreslår å fjerne målet "gjøre rede for virkelighetsforståelsen i antikken og drøfte hvordan disse endret forståelsen av mennesket og virkeligheten", som fremstår noe uklart og "sirkulært", og erstatte med følgende:

-gjøre rede for tidlig naturfilosofi og athensk filosofi, og drøfte hvordan disse endret forståelsen av mennesket og virkeligheten

I tillegg vil vi endre "bruke tekster fra antikken som levninger og beretninger til å forme en historisk framstilling om et tema" og erstatte med følgende:

-bruke tekster fra antikkens historikere som levninger og beretninger til å forme en historisk framstilling om et tema

5.3. Hovedområdet middelalder

5.3. Spørsmål: Ivaretar de foreslåtte kompetansemålene innholdet i hovedområdet middelalderen?

Ja/nei

Ja

Kommentar

En god forenkling av kompetansemålene.

5.3. Spørsmål: Er det foreslåtte kompetansemål i hovedområdet middelalderen som bør endres ytterligere?

Ja/nei

Nei

5.4. Hovedområdet renessansen

5.4. Spørsmål: Ivaretar de foreslåtte kompetansemålene innholdet i hovedområdet renessansen?

Ja/nei

Ja

Kommentar

Gode valg.

5.4. Spørsmål: Kompetansemålet om historiske perioder (periodisering) bør flyttes fra i hovedområdet middelalderen til renessansen

Ja/nei

Ikke angitt ja/nei

5.4. Spørsmål: Er det foreslåtte kompetansemål i hovedområdet renessansen som bør endres ytterligere?

Ja/nei

Nei

5.5. Hovedområdet opplysningstid

5.5. Spørsmål: Ivaretar de foreslåtte kompetansemålene innholdet i hovedområdet opplysningstid?

Ja/nei

Vet ikke

Kommentar

Gode endringer, men kanskje bør endringene i selve offentligheten inn: altså ikke kun de nye ideene, men også endringer i offentlighetens strukturer.

5.5. Spørsmål: Er det foreslåtte kompetansemål i hovedområdet opplysningstid som bør endres ytterligere?

Ja/nei

Ja

Kommentar

En liten justering: "presentere hovedtrekk i 1600- og 1700-tallets statstenking og frihetsidealer og drøfte ved hjelp av tekster hvilke konsekvenser endringene fikk i Amerika og Europa" endres til:

- *presentere hovedtrekk i 1600- og 1700-tallets statstenking, offentlighet og frihetsidealer og drøfte ved hjelp av tekster hvilke konsekvenser endringene fikk i Amerika og Europa*

5.6. Hovedområdet nyere tid

5.6. Spørsmål: Ivaretar de foreslåtte kompetansemålene innholdet i hovedområdet nyere tid?

Ja/nei

Ja

Kommentar

Gode endringer

5.6. Spørsmål: Er det foreslåtte kompetansemål i hovedområdet nyere tid som bør endres ytterligere?

Ja/nei

Ikke angitt ja/nei

6. Spørsmål til alle hovedområdene i historie og filosofi 1

6. Spørsmål: Er det gjennomgående sammenheng mellom hovedområdetitler, hovedområdebeskrivelser og kompetansemål i historie og filosofi 1?

Ja/nei

Ja

6. Spørsmål: Blir balansen mellom historie og filosofi ivaretatt med de foreslåtte endringene i kompetansemål i historie og filosofi 1?

Ja/nei

Ja

6. Spørsmål: Er det kompetansemål, faglig innhold, som mangler i historie og filosofi 1?

Ja/nei

Vet ikke

Kommentar

Se kommentarer i dokumentet.

6. Spørsmål: Gjør de foreslåtte endringene i kompetansemål læreplanen i historie og filosofi 1 mindre omfattende og kompleks?

Ja/nei

Ja

6. Spørsmål: Er kompetansemålene i historie og filosofi 1 er vurderbare?

Ja/nei

Ja

6. Spørsmål: Åpner kompetansemålene i historie og filosofi 1 for ulike vurderingsmetoder?

Ja/nei

Ja

6. Spørsmål: Har kompetansemålene i historie og filosofi 1 et realistisk omfang sett i forhold til opplæringstiden i faget?

Ja/nei

Ja

7.1. Hovedområdet mennesket i moderne tid

7.1. Spørsmål: Ivaretar de foreslåtte kompetansemålene innholdet i hovedområdet mennesket i moderne tid?

Ja/nei

Vet ikke

Kommentar

Gode endringer. Det eneste vi lurte på er om læreplanmålet om urfolk hører hjemme i hovedområde 4.

7.1. Spørsmål: Er det foreslåtte kompetansemål i hovedområdet mennesket i moderne tid som bør endres ytterligere?

Ja/nei

Vet ikke

7.2. Hovedområdet kunnskapssøken og sannhetssøken

7.2. Spørsmål: Ivaretar de foreslåtte kompetansemålene innholdet i hovedområdet kunnskapssøken og sannhetssøken?

Ja/nei

Ja

7.2. Spørsmål: Er det foreslåtte kompetansemål i hovedområdet kunnskapssøken og sannhetssøken som bør endres ytterligere?

Ja/nei

Ja

7.3. Hovedområdet eksistens og mening

7.3. Spørsmål: Ivaretar de foreslåtte kompetansemålene innholdet i hovedområdet eksistens og mening?

Ja/nei

Ja

7.3. Spørsmål: Er det foreslåtte kompetansemål i hovedområdet eksistens og mening som bør endres ytterligere?

Ja/nei

Ja

7.4. Hovedområdet fellesskap, produksjon og forbruk

7.4. Spørsmål: Ivaretar de foreslåtte kompetansemålene innholdet i hovedområdet fellesskap, produksjon og forbruk?

Ja/nei

Vet ikke

Kommentar

Dette har alltid vært et omfangsrikt hovedområde. Hva om urfolk "kom inn" fra hovedområde 1, og kompetansemålene om ideologi og arkitektur falt inn under hovedområde 5? Dette er mest til ettertanke, og ikke egentlig et konkret forslag.

7.4. Spørsmål: Er det foreslåtte kompetansemål i hovedområdet fellesskap, produksjon og forbruk som bør endres ytterligere?

Ja/nei

Ikke angitt ja/nei

7.5. Hovedområdet politiske ideer og ideologier

7.5. Spørsmål: Ivaretar de foreslåtte kompetansemålene innholdet i hovedområdet politiske ideer og ideologier?

Ja/nei

Nei

Kommentar

Vi er litt usikre på hvor dette eventuelt skulle inn, men temaet *ondskap* har vært behandlet under dette temaet av læreverk. Burde kanskje dette temaet vært ivaretatt i læreplanen? I tillegg er det for lite fokus på totalitære ideologier i hovedområdet.

7.5. Spørsmål: Er det foreslåtte kompetansemål i hovedområdet politiske ideer og ideologier som bør endres ytterligere?

Ja/nei

Ja

Kommentar

Totalitære ideologier bør inn, siden demokratiske ideer er der. Enten kan dette flettes inn i læreplanmålet "gjøre rede for ideologibegrepet og undersøke politiske ideologier og massebevegelser, deres historiske bakgrunn og betydning", slik:

-gjøre rede for ideologibegrepet og undersøke politiske ideologier, totalitære og ikke-totalitære, og massebevegelser, deres historiske bakgrunn og betydning

eller et nytt læreplanmål:

-gjøre rede for teorier om ondskap, og drøfte hvordan ideologi kan være en pådriver for onde handlinger

7.6. Hovedområdet historieforståelse, historiebevissthet og historiebruk

7.6. Spørsmål: Ivaretar de foreslåtte kompetansemålene innholdet i hovedområdet historieforståelse, historiebevissthet og historiebruk?

Ja/nei

Ja

7.6. Spørsmål: Er det foreslåtte kompetansemål i hovedområdet historieforståelse, historiebevissthet og historiebruk som bør endres ytterligere?

Ja/nei

Ikke angitt ja/nei

8. Spørsmål til alle hovedområdene i historie og filosofi 2

8. Spørsmål: Er det gjennomgående sammenheng mellom hovedområdetitler, hovedområdebeskrivelser og kompetansemål i historie og filosofi 2?

Ja/nei

Ja

Kommentar

Stort sett, se kommentarer.

8. Spørsmål: Blir balansen mellom historie og filosofi ivaretatt med de foreslåtte endringene i kompetansemål i historie og filosofi 2?

Enig/uenig

Ikke angitt enig/uenig-holdning

8. Spørsmål: Er det kompetansemål, faglig innhold, i historie og filosofi 2 som mangler?

Ja/nei

Ja

Kommentar

Vi synes ondskap og totalitære ideologier mangler, og bør flettes inn i eksisterende forslag til kompetansemål, eller formuleres som et eget kompetansemål.

8. Spørsmål: Gjør de foreslåtte endringene i kompetansemål læreplanen i historie og filosofi 2 mindre omfattende og kompleks?

Ja/nei

Ja

Kommentar

Sett under ett er dette et godt utkast til forenkling av læreplanen.

8. Spørsmål: Er kompetansemålene i historie og filosofi 2 vurderbare?

Ja/nei

Ikke angitt ja/nei

8. Spørsmål: Åpner kompetansemålene i historie og filosofi 2 opp for ulike vurderingsmetoder?

Ja/nei

Ikke angitt ja/nei

8. Spørsmål: Har kompetansemålene i historie og filosofi 2 et realistisk omfang sett i forhold til opplæringstiden i faget?

Ja/nei

Ja

9. Generell tilbakemelding på foreslått revidert læreplan

Holdning

Positiv

Kommentar

Vi er positive til endringene i læreplanen, og har prøvd etter beste evne å flette inn våre synspunkter og forslag i allerede eksisterende forslag til kompetansemål, slik at ikke omfanget blir for stort igjen.